

Årsredovisning 2018

Vård- och omsorgsnämnden

Helår 2018

Dnr: VON/2018:19-041. Hnr 2019:258
Datum: 2019-02-12
Handläggare: Susanna Kullman, Marie Myrbeck

Godkänd av vård- och omsorgsnämnden 2019-02-26, § 37

Innehållsförteckning

1	Förvaltningsberättelse.....	3
1.1	Sammantagen bedömning	3
1.2	Volymutveckling.....	4
1.3	Framåtblick	4
2	Målredovisning.....	6
2.1	Tillväxt, jobb och egen försörjning.....	6
2.2	Attraktiva boende- och livsmiljöer	6
2.3	Utbildning	7
2.4	Omsorg och trygghet.....	7
2.5	Kultur, idrott och fritid.....	12
2.6	Hållbar miljö	13
2.7	Ekonomi och organisation	13
3	Personalredovisning.....	16
3.1	Personalnyckeltal	16
4	Ekonomisk redovisning	18
4.1	Ekonomiskt utfall enligt driftsredovisningen.....	18
4.2	Ekonomiskt utfall enligt investeringsredovisningen.....	19
5	Särskilda uppdrag	20
5.1	Uppdrag från Övergripande plan med budget.....	20
6	Bilaga: Uppföljning av indikatorer.....	21
6.1	Tillväxt, jobb och egen försörjning.....	21
6.2	Attraktiva boende- och livsmiljöer	21
6.3	Utbildning	22
6.4	Omsorg och trygghet.....	23
6.5	Kultur, idrott och fritid.....	27
6.6	Hållbar miljö	30
6.7	Ekonomi och organisation	31

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Sammantagen bedömning

Vård- och omsorgsförvaltningens arbete har under året följt de mål och uppdrag som anges i vård- och omsorgsnämndens plan med budget för 2018.

I denna årsredovisning görs bedömningen att förvaltningen i hög utsträckning når, eller är på väg att nå, verksamhetsmålen i kommunplanen. Detta är positivt både för verksamhetens brukare och för förvaltningens medarbetare. Under 2018 har även en rad insatser genomförts för att utveckla vården och omsorgen. Exempel på sådana insatser är arbetet med aktiviteter för de boende på kommunens äldreboenden, samverkan med landstinget kring en trygg och effektiv hemgång samt ett skärpt fokus på mat och måltider för att öka brukarnas livskvalitet.

Generellt kan konstateras att vård- och omsorgsförvaltningen har relativt goda resultat i brukarundersökningar och kvalitetsmätningar. Resultaten står sig i många fall väl i jämförelse med andra kommuner, exempelvis vad gäller nöjdhet och trygghet.

Parallellt med detta finns samtidigt ett antal identifierade utvecklingsområden. Ett av de områden som prioriteras framåt är arbetsmiljön inom hemtjänsten, som belystes genom en rad verksamhetsbesök under sommaren 2018. Inom hemtjänsten pågår även ett arbete med att förbättra personalkontinuiteten för hemtjänstens brukare.

En prioriterad uppgift för vård- och omsorgsförvaltningen är att anpassa verksamheten till en utveckling med allt fler äldre i kommunen, vilket påverkar behovet av både hemtjänst och särskilt boende. Även när det gäller boendeplatser inom området funktionsstöd fortsätter utvecklingen med fler personer med behov av stöd. Under året har därför det strategiska arbetet med att möta nuvarande och kommande behov fortsatt. Bland annat kan nämnas att en ny gruppbostad och en ny servicebostad enligt LSS (lag om stöd och service för vissa funktionshindrade) invigdes, tre avdelningar på Strandgården omvandlades till boende med demensinriktning och bygget av det nya äldreboendet Dufvegården påbörjades.

Ekonomiskt är dock verksamhetens resultat för 2018 i hög grad otillfredsställande, trots att den sammantagna volymutvecklingen inom förvaltningens verksamheter inte varit större än förväntat. Vård- och omsorgsnämndens avvikelse mot budget för året är -23 306 tkr. Avvikelsen är dock 1 194 tkr bättre än den prognos om -24 500 tkr som lämnades i delårsrapporten.

De främsta orsakerna till underskottet avser framför allt personalkostnader inom intern hemtjänst och intern personlig assistans, köp av verksamhet avseende externa placeringar, extern personlig assistans och extern hemtjänst.

Kostnadsutvecklingen gör att vård- och omsorgsförvaltningen har stora utmaningar med att få en budget i balans. Förvaltningen arbetar därför med en rad åtgärder för att minska underskottet. Varje månad gör förvaltningen månadsbokslut och följer kostnadsutvecklingen noga.

Trots att en rad åtgärder vidtagits återstår mycket omställningsarbete. Vård- och omsorgsförvaltningens sammantagna bedömning är dock att de åtgärder som genomförts, påbörjats och planerats under 2018 skapar förutsättningar för att nå en budget i balans 2020. Ledarskapet såväl som medarbetarnas kreativitet och engagemang är av avgörande betydelse för att lyckas i detta arbete.

1.2 Volymutveckling

1.2.1 Vård- och omsorgsnämnden

Volymmått	Utfall 2018	Utfall 2017
Utförda hemtjänsttimmar per månad, intern regi	15 480	15 040
Utförda hemtjänsttimmar per månad, extern regi	6 602	5 574
Personlig assistans beviljad enligt socialförsäkringsbalken, enbart de 20 första timmarna per vecka, internt utförd	7 535	8 988
Personlig assistans beviljad enligt socialförsäkringsbalken, enbart de 20 första timmarna per vecka, externt utförd	11 663	13 286
Personlig assistans enligt LSS, internt utförd	908	590
Personlig assistans enligt LSS, externt utförd	6 156	4 968
Belagda platser på LSS-boende	138	130
Externa placeringar LSS	5	6
Antal brukare med daglig verksamhet inom LSS per månad	237	229
Beviljade timmar boendestöd per månad	1 333	1 423

1.2.2 Kommentar till volymutvecklingen

Antalet utförda hemtjänsttimmar ökar för andra året i rad, både inom privat och inom kommunal hemtjänst. Detta indikerar att vi har en åldrande befolkning som behöver mer stöd. Enligt befolkningsprognosen kommer den äldre gruppen att fortsätta öka. Detta innebär att antalet hemtjänsttimmar sannolikt kommer att fortsätta stiga. Då allt fler brukare väljer en annan utförare än kommunen sker volymökningen framförallt inom den externt utförda hemtjänsten. Ökningen inom intern hemtjänst kan bland annat kopplas till den länsgemensamma riktlinjen med landstinget avseende Trygg hemgång och effektiv samverkan, som ger kortare ställtider för att starta upp insatser.

Personlig assistans beviljad av Försäkringskassan enligt socialförsäkringsbalken minskar. Denna utveckling följer trenden på nationell nivå där det totala antalet assistansberättigade minskat sedan 2015. Samtidigt ökar den personliga assistansen som beviljats av kommunen enligt LSS.

De belagda platserna på LSS-boende har ökat med åtta platser, som en följd av en ny grupp-bostad och en ny servicebostad, Linnévägen 31 A och B.

1.3 Framåtblick

Förändringar i lagstiftningen

Det finns ett antal beslutade förändringar i lagstiftningen som kommer att påverka vård- och omsorgsnämndens verksamhet under 2019 och kommande år. Därutöver pågår flera utredningar som kan resultera i ytterligare förändringar.

Lag om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård

Lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård trädde i kraft 2018. Denna lag ersatte tidigare lag (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård. Den nya lagen innebär bland annat att kommunerna har tre dagar på sig att ta emot utskrivningsklara individer från den slutna vården, jämfört med tidigare fem dagar.

För patienter som vårdats i slutet psykiatrisk vård innehöll den nya lagen under 2018 en övergångsbestämmelse enligt vilken kommunerna hade 30 dagar på sig att ta emot utskrivningsklara

individer. Från den 1 januari 2019 har kommunerna istället tre dagar på sig. Det är oklart om denna lagstiftning på sikt kan leda till ett ökat behov av bemanning inom vård- och omsorgsnämndens verksamheter. Det ska dock noteras att landstinget och länets kommuner på prov, och med gott resultat, valde att tillämpa tre dagars utskrivningstid även för denna grupp redan 2018.

Ökade tillståndskrav inom socialtjänsten och skolväsendet

Riksdagen beslöt i juni 2018 att bifalla regeringens förslag om ökade tillståndskrav inom socialtjänsten och skolväsendet. De lagändringar detta medför i socialtjänstlagen, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, samt skollagen trädde i kraft den 1 januari 2019. Genom detta beslut införs nya krav för tillstånd för att få bedriva enskild verksamhet inom hemtjänst, ledsagarservice, biträde av kontaktperson, skolverksamhet eller avlösarservice i hemmet. Syftet är att se till att de som vill bedriva denna typ av verksamhet har tillräckliga förutsättningar att bedriva verksamhet med god kvalitet och att stärka tilltron till sektorn.

Biståndsbedömt trygghetsboende

Riksdagen har genom en ändring av socialtjänstlagen beslutat att införa en ny särskild boendeform, så kallat biståndsbedömt trygghetsboende. Syftet är att ge kommuner en tydligare möjlighet att erbjuda boende för äldre som främst behöver stöd och hjälp i boendet och annan lättåtkomlig service, en målgrupp som i dag har svårt att få plats på ett särskilt boende. Lagändringen träder i kraft den 2 april 2019.

Översyn av socialtjänstlagen och lagen om stöd och service åt vissa funktionshindrade

Det pågår en bred översyn av socialtjänstlagen som ska slutredovisas i juni 2020. En särskild utredare har fått i uppdrag att se över lagen och vissa av socialtjänstens uppgifter. Utredaren ska bland annat föreslå åtgärder som kan bidra till en förutsägbar och rättssäker tillgång till socialtjänsten och dess insatser. Avsikten är att den nya lagstiftningen ska främja effektiva och kunskapsbaserade insatser av god kvalitet. Enligt kommittédirektivet ska utredarens förslag höja kvaliteten utan att leda till ökade kostnader för kommunerna.

I januari 2019 överlämnade LSS-utredningen sitt slutbetänkande *Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen* till övergångsregeringen. Utredningen innehåller bland annat förslag på statligt ansvar för den personliga assistansen, samt nya insatser i LSS för vilka kommunen ska vara huvudman. Den nya lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning förslås av utredningen träda i kraft den 1 januari 2022. Samtidigt som betänkandet nu överlämnats har dock regeringspartierna tillsammans med Centerpartiet och Liberalerna överenskommit att en ny assistansutredning ska tillsättas med målsättningen att ha en förändrad lagstiftning till 2021.

2 Målredovisning

2.1 Tillväxt, jobb och egen försörjning

Väsentliga händelser

Privata utförare av hemtjänst

Vård- och omsorgsförvaltningen arbetar aktivt med information och kompetensutveckling, vid gemensamma möten, för externa och interna utförare av hemtjänst. Under 2018 har ytterligare ett företag ansökt om att bli utförare av hemtjänst.

Implementering av IPS (Individual Placement and Support)

Projektet Individual Placement and Support är implementerat inom Resurscenters verksamheter (Daglig verksamhet enligt LSS och Daglig sysselsättning enligt SoL), och omfattade 56 personer under 2018. Denna insats, och stöd från det som kallas arbetskonsulentteamet, syftar till att personer med psykisk funktionsnedsättning ska ges stöd till att hantera ett lönearbete. Under 2018 fick tre personer i verksamheten löneanställningar. Samverkan med företag, föreningar och förvaltningar bedöms ha fungerat mycket bra.

Resultatmål/Uppdrag	Kommentar
<p>● Ytterligare förbättrat företagsklimat KS, BMN, VON, KIAB</p>	<p>Förutsättningarna inom LOV, Lagen om valfrihetssystem, inom hemtjänst, har fått en förbättrad ersättningsnivå för utförd tid samt förbättrad möjlighet till samverkan med hälso- och sjukvården. Ökade avstämningsmöten med alla utförare samt stormöten med olika teman för interna och externa utförare har genomförts.</p> <p>Under 2018 har ytterligare ett företag ansökt om att bli utförare av hemtjänst.</p>

2.2 Attraktiva boende- och livsmiljöer

Väsentliga händelser

Samverkan med hyresvärdar för att kunna erbjuda bostäder för personer med psykisk ohälsa

Vård- och omsorgsförvaltningen tillsammans med socialförvaltningen har haft möte med KFAB för planering av bostäder för personer med psykisk ohälsa.

Resultatmål/Uppdrag	Kommentar
<p>● Ökat bostadsbyggande KS, BMN, VON, KFAB</p>	<p>En ny gruppboende och en ny serviceboende enligt LSS har invigts under 2018. Bygget av det nya särskilda boendet Dufvegården med nära hundra platser påbörjades i augusti.</p>
<p>● Till- och frångängligheten i kommunala lokaler ska öka KS, BIN, BMN, STN, VIAN, VON, KFAB</p>	<p>Arbetet med till- och frångängligheten bedöms på varje enhet då skyddsronden görs. Många av åtgärderna är vidtagna och de som kvarstår rör privata fastighetsägare exempelvis märkning i trapphus till hjälp för synskadade. Vid uppmärksammade behov åligger det vård- och omsorgsförvaltningen att förmedla detta till berörda hyresvärdar.</p>
<p>● Fortsatt bra kommunikationer KS, VON</p>	<p>Det nya avtalet för färdtjänst sätter högre krav på utföraren för färdtjänst när det gäller trygghet och högre kvalitet. Klago-målen på färdtjänsten har minskat med de nya leverantörerna. Ett arbete har också genomförts för att revidera riktlinjerna för färdtjänst och riksfärdtjänst under början av 2019.</p>

2.3 Utbildning

Väsentliga händelser

Sommarkurs för ungdomar i årskurs åtta

Varje sommar anordnas en sommarkurs för ungdomar i årskurs åtta. Sommarkursen innehåller en blandning av teori och praktik kring vård- och omsorgsarbete. År 2018 deltog 54 ungdomar (34 tjejer, 20 killar) i sommarkursen som bestod av två dagar teori, två dagar praktik och en utvärderingsdag. Syftet med kursen är att väcka ungdomars intresse för studier och framtida arbete inom vård och omsorg.

Vård- och omsorgscollege

Vård- och omsorgsförvaltningen har representanter i samverkan mellan arbetsliv och utbildning i vård- och omsorgscollege. Eftersom att behoven är föränderliga krävs att olika aktörer arbetar med personal- och kompetensförsörjning från olika perspektiv för att kvalitetssäkra rätt kompetens inom vård- och omsorg.

Uppföljning av handlingsplan för jämställdhet

Sommarkurs för ungdomar i årskurs åtta

Varje sommar anordnas en sommarkurs för ungdomar i årskurs åtta. Sommarkursen innehåller en blandning av teori och praktik kring vård- och omsorgsarbete. I samband med sommarkursen och dess antagning arbetar vård- och omsorgsförvaltningen utifrån artikel 13 i CEMR *Utbildning och livslångt lärande*. Dels genom att bryta eventuella föreställningar om könsroller, utifrån att både män och kvinnor marknadsför vård- och omsorgsyrkena. Dels genom att eftersträva en jämn fördelning mellan killar och tjejer inom praktikgrupperna via lottning. Minst 40 procent av underrepresenterat kön ska komma med på kursen. Detta är en del i arbetet med att på lång sikt nå en jämnare könsfördelning inom vård- och omsorgsförvaltningen.

Resultatmål/Uppdrag	Kommentar
● Höjd utbildningsnivå i kommunen BIN, KULN, VIAN, VON	Vård- och omsorgsförvaltningen har inom ramen för sitt verksamhetsområde bidragit till målet om höjd utbildningsnivå i kommunen. En viktig insats är att förvaltningen sedan flera år anordnar en sommarkurs för ungdomar i årskurs åtta.
● Den digitala delaktigheten ska öka i alla åldrar KS, BIN, KULN, VIAN, VON	Arbetet fortlöper enligt plan. Bland annat har nya e-tjänster tagits fram, liksom möjlighet att utföra vårdplanering via digitala lösningar.

2.4 Omsorg och trygghet

Väsentliga händelser

Trygghet och livskvalitet

Vård- och omsorgsförvaltningen har under 2018 genomfört en rad insatser för att utveckla vården och omsorgen. Ett exempel på sådant förbättringsarbete är den utveckling som skett för att dagligen erbjuda aktiviteter på kommunens särskilda boenden för äldre. På vardagar erbjuds minst två aktiviteter per dag och under helger minst en per dag. Den nationella brukarundersökningen *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?*, som genomfördes under våren, visade också att nöjdheten beträffande aktiviteterna inom kommunens äldreboenden ökat.

Generellt kan också konstateras att vård- och omsorgsförvaltningen har relativt goda resultat i brukarundersökningar och att resultaten står sig väl i jämförelse med andra kommuner, exempelvis vad gäller nöjdhet och trygghet.

En annan fråga som prioriterats under året har varit att på olika sätt informera brukare i alla verksamheter om vart de ska vända sig med eventuella synpunkter och klagomål. Bakgrunden är att olika mätningar visat att en relativt stor andel av brukarna inte vet till vem de ska vända sig med synpunkter och klagomål.

Vidare är bra måltider och matlust av stor betydelse för livskvaliteten. Vård- och omsorgsförvaltningen har genomfört en rad insatser under året för att utveckla arbetet runt mat och måltider. Arbetet beskrivs närmare under målområdet Hållbar miljö.

Arbetsmiljön inom hemtjänsten belystes genom en rad verksamhetsbesök under sommaren 2018. En rapport utifrån besöken, där ett antal förbättringsåtgärder framkom, är redovisad för kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden. Parallellt med dessa åtgärder fortlöper ett arbete med att förbättra personalkontinuiteten för hemtjänstens brukare, bland annat genom mindre kontaktag, förtydligande av kontaktpersonalens roll och ansvar samt bättre genomförandeplaner för brukarna.

Plats för fler som behöver omsorg och stöd

En prioriterad uppgift för vård- och omsorgsförvaltningen är att anpassa verksamheten till en utveckling med allt fler äldre i kommunen, vilket påverkar behovet av både hemtjänst och särskilt boende. Även när det gäller boendeplatser inom området funktionsstöd fortsätter utvecklingen med fler personer med behov av stöd. Under året har därför det strategiska arbetet med att möta nuvarande och kommande behov fortsatt.

Dufvegårdens äldreboende

I augusti togs det första spadtaget i bygget av det nya särskilda boendet Dufvegården med nära 100 platser. Under året har vård- och omsorgsförvaltningens referensgrupper på olika sätt varit delaktiga i projektet. Bygget ligger vid årsskiftet 2018-2019 ca 6 månader efter den ursprungliga tidplanen, men förhoppningen är att en del av förseningen kan arbetas in. Boendet beräknas vara inflyttningsklart hösten 2020.

Fler boendeplatser med demensinriktning

Till följd av ett ökande behov har vård- och omsorgsförvaltningen under året omvandlat tre avdelningar på Strandgården till boende med demensinriktning. Detta innebär att alla avdelningar på Strandgården nu har denna inriktning. Detta har möjliggjort att brukare i behov av demensboende snabbare kunnat erbjudas plats, samt att kön till boende med demensinriktning har minskat.

Inviqning av ny gruppboende och ny serviceboende, Linnévägen 31 A och 31 B

Under början av året invigdes en ny gruppboende enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) med sex platser. Även en ny serviceboende enligt LSS invigdes i samma fastighet.

Plan för byggnation av ny gruppboende

Omsättningen av boendeplatser inom funktionsstödet är låg. Vård- och omsorgsnämnden har i redovisningen av ett särskilt uppdrag – plan för byggnation av ny gruppboende i Katrinesholm – för kommunstyrelsen påtalat behovet av en ny gruppboende. Målgruppen för den nya gruppboenden enligt LSS är personer med neuropsykiatrisk diagnos.

Anhörigstödetts arbete

Vård- och omsorgsförvaltningen har under året fortsatt att utveckla verksamhetens stöd till vuxna anhöriga. Med anhörig menas någon i familjen, en släkting, nära vän eller granne.

Anhörigstödet riktar sig till olika målgrupper och försöker möta de anhörigas behov av stöd. Under 2018 har anhörigstödet haft kontakt med 241 anhöriga (30 % män, 70 % kvinnor). En del av verksamheten under året har bestått i att anordna olika studiecirkel, bland annat för att stödja anhöriga till personer med begynnande minnesproblematik.

En gemensam anhörigdag, där många besökare deltog, anordnades den 2 oktober i samverkan med socialförvaltningen. Flera representanter för anhörigstödet deltog för att informera om anhörigstödet verksamhet.

Utvecklade former för trygg hemgång och effektiv samverkan

Under 2018 har vård och omsorgsförvaltningens samverkan med landstinget utvecklats i syfte att skapa förutsättningar för en snabb och trygg hemgång. Bakgrunden är att lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård trädde i kraft den 1 januari 2018. Denna lag ersatte tidigare lag (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård. Hemgång från landstingsvården ska nu kunna ske inom tre dagar från det att en patient är utskrivningsklar. En länsgemensam riktlinje för arbetet har därför tagits fram i samverkan med Landstinget Sörmland, Trygg hemgång och effektiv samverkan. Riktlinjen tydliggör arbetsgången för alla involverade och beskriver hur samverkan ska fungera mellan kommunen och landstinget.

Arbete för att minska nattfasta på särskilt boende äldre

Med nattfasta menas tiden mellan en dags sista mål och följande dags första mål. Socialstyrelsen rekommenderar att nattfastan inte ska överstiga 11 timmar. Inom verksamheten pågår ett målmedvetet arbete för att minska nattfastan. Sjuksköterskor, chefer, och dietister samverkar kontinuerligt, analyserar resultat från nattfastemätningar samt tar fram och implementerar förbättringsåtgärder.

Välfärdsteknik

Vård- och omsorgsförvaltningen har under 2018 fortsatt arbeta med att ta fram olika förslag på tekniska lösningar som ska bidra till att öka brukarnas trygghet, delaktighet, självständighet och integritet. Nya tekniska lösningar kan även bidra till effektiviseringar och förbättrad arbetsmiljö.

På ett vård- och demensboende pågår en pilotstudie kring larm med artificiell intelligens (AI). Förarbetet med att införa fjärrtillsyn har också påbörjats. Vidare har digitala skärmar installerats på samtliga hemtjänstenheter för att förbättra informationsspridningen.

Arbetet med att införa nyckelfri hemtjänst har också pågått under året.

Insatser för att säkerställa och utveckla verksamhetens kvalitet

Aktgranskning av myndighetsbeslut

Under 2018 genomfördes en aktgranskning för att säkerställa kvalitet och rättsäkerhet i handläggningen av enskilda ärenden inom vård- och omsorgsförvaltningens myndighetsutövning. Totalt granskades 52 ärenden utifrån beviljade insatser ledsagning LSS, promenad och social samvaro inom ramen för hemtjänst. Inriktningen i de granskade ärendena valdes med koppling till kommunplanens prioriteringar kring social samvaro och aktiviteter.

Granskningen visade att majoriteten av utredningarna är välskrivna och tydliggör brukarnas individuella behov och målet med insatserna. Samtidigt framkom en riktning för fortsatt utvecklingsarbete då ett antal ärenden inte höll fullgod kvalitet.

Påbörjat införande av arbetssättet Individens behov i centrum (IBIC)

Vård- och omsorgsförvaltningen har under 2018 påbörjat arbetet med att införa arbetssättet IBIC

inom samtliga verksamheter. IBIC är Socialstyrelsens verktyg för utredning samt social dokumentation i genomförande och uppföljning. Ett tydligt syfte med IBIC är att individens och anhörigas delaktighet stärks i utredning, planering och genomförande av insats. Arbetet med införandet fortsätter under 2019.

Kvalitetsarbetet inom området hälso- och sjukvård

För att utveckla verksamhetens kvalitet och omsorgen om den enskilde brukaren använder vård- och omsorgsförvaltningen flera av de nationella så kallade kvalitetsregistren. Användandet av dessa register är ett verkningsfullt sätt att synliggöra risker och behov för att kunna arbeta förebyggande.

Under 2018 har förvaltningen påbörjat ett arbete med att införa kvalitetsregistret Senior Alert i hemtjänsten. I detta register görs riskbedömningar och handlingsplaner kring bland annat risk för fall och trycksår. Fortsatt införande inom hemtjänsten sker under 2019. Registrering i Senior Alert är sedan tidigare införd på särskilt boende äldre.

Under hösten 2018 har verksamheten även startat upp registrering i det nationella kvalitetsregistret SveDem (Svenska Demensregistret). Syftet är att förbättra och utveckla vården för personer med demenssjukdom.

En annan kvalitetsförbättrande insats som genomförts under året är att förvaltningens fysio- och arbetsterapeuter utvecklat sitt stöd till två utvalda gruppboenden med LSS-inriktning. Syftet har varit att ge ett ökat stöd i brukarnas vardag genom att höja omvårdnadspersonalens kompetens inom rehabilitering och hjälpmedel.

Förbättringsarbete gällande hantering av avvikelser

Inom vård- och omsorgsförvaltningens kvalitetsledningssystem är hantering av rapporterade avvikelser ett av de viktigaste momenten. En avvikelse kan kortfattat beskrivas som en händelse eller insats som avviker från plan, exempelvis om en brukare inte får sin medicin. Ett arbete med att förbättra verksamhetens sätt att hantera avvikelser har genomförts under året, exempelvis genom att förvaltningens enhetschefer fått kompetensutveckling på området.

Tillsyn från Inspektionen för vård och omsorg

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har under året följt upp flera tidigare utredningar enligt lex Sarah och lex Maria. IVO har meddelat att de anser att vård- och omsorgsförvaltningen har genomfört de åtgärder som beslutats, dock med önskan om fortsatt arbete med strukturen för utredning och uppföljning inom verksamheten.

Uppföljning av handlingsplan för jämställdhet

Aktgranskning av myndighetsbeslut

Under 2018 genomfördes en aktgranskning för att säkerställa kvalitet och rättsäkerhet i handläggningen av enskilda ärenden inom vård- och omsorgsförvaltningens myndighetsutövning. Granskningen utgick även från CEMR-deklarationens artikel 15 *Social omsorg och sociala tjänster*. Med koppling till deklarationen granskades om det i utredningarna gick att urskilja olikheter i bedömningar och antal beviljade timmar för kvinnor och män. Resultatet visade att det inte fanns några uppenbara skillnader i omfattningen av beviljade insatser. Totalt granskades 52 ärenden.

Anhörigstödet arbete

Vård- och omsorgsförvaltningen har under året fortsatt att utveckla verksamhetens stöd till vuxna anhöriga. Utifrån artikel 17 i CEMR-deklarationen, *Vård av andra anhöriga*, tillämpar vård- och omsorgsförvaltningens anhörigstöd ett genusperspektiv för att motverka den stereotypa uppfattningen att vård av anhöriga i första hand är ett ansvar för kvinnor.

Resultatmål/Uppdrag	Kommentar
 Omsorgen för äldre och funktionsnedsatta ska byggas ut efter behov VON	Under året har det strategiska arbetet med att möta nuvarande och kommande behov fortsatt. Byggnationen av ett nytt särskilt boende äldre med 96 platser har påbörjats. Omvandling av vårdplatser till platser med demensinriktning pågår på ett befintligt boende. En ny gruppboende och en ny serviceboende för personer med funktionsnedsättning invigdes.
 Ökad trygghet för hemtjänstens brukare VON	Totalt känner sig 84 procent av hemtjänstens brukare ganska eller mycket trygga med att bo hemma med stöd av hemtjänsten. Ett antal åtgärder har initierats under hösten för att förbättra personalkontinuiteten för hemtjänstens brukare, bland annat genom mindre kontaktag, förtydligande av kontaktpersonalens roll och ansvar samt bättre genomförandeplaner för brukarna.
 Fortsatt utveckling av service och omvårdnad för hemtjänstens brukare VON	Resultaten från den nationella brukarundersökningen Vad tycker de äldre om äldreomsorgen visar att hemtjänstens brukare generellt är relativt nöjda med den vård och omsorg som ges. Det framgår dock att det fortsatt finns vissa utvecklingsområden att arbeta vidare med. Det pågår därför ett förbättringsarbete i verksamheten kring de områden som identifierats med hjälp av undersökningen.
 Fortsatt utveckling av vård och omsorg för äldre i särskilt boende VON	De personer som bor på särskilt boende för äldre Katrinesholm är överlag nöjda med det stöd de får. Resultaten från nationella brukarundersökningen har förbättrats inom flera områden jämfört med tidigare år.
 Minskad risk för undernäring för äldreomsorgens brukare STN, VON	Vård- och omsorgsförvaltningen har genomfört en rad insatser under året för att utveckla arbetet runt mat och måltider. En åtgärd som vidtagits inom äldreomsorgen är att samtliga enheter inom särskilt boende infört sociala måltider. För att minska risken för undernäring erbjuds också alla brukare kvällsmål och förrukost.
 Fortsatt utveckling av vård och omsorg för personer med funktionsnedsättning VON	Resultatet från brukarenkäten 2017 visade på att brukarna inom området funktionsstöd är trygga och nöjda med den omsorg de får, men brukarna behöver känna sig mer delaktiga i planeringen i de insatser de får. Inom verksamheten pågår därför ett förbättringsarbete med genomförandeplaner och delaktighet.
 Ökad trygghet och säkerhet för kommunens invånare KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, VSR	I brukarundersökningar framkommer det att kommunens brukare av vård och omsorg känner sig trygga med det stöd de får. Det har under året vidtagits ett flertal åtgärder för att arbeta med trygghet och säkerhet, exempelvis nyckelfri hemtjänst, loggbara nyckelskåp och brandförebyggande arbete.

2.5 Kultur, idrott och fritid

Väsentliga händelser

Sociala aktiviteter på äldreboende

Att i högre utsträckning anordna sociala aktiviteter för brukarna har varit ett prioriterat utvecklingsarbete under 2018. Samtliga enheter inom särskilt boende äldre anordnar nu aktiviteter sju dagar i veckan (två på vardagar och en på helgen) och har en anslagstavla där aktiviteterna annonseras i förväg. Samtliga enheter erbjuder utevistelse varje dag. Bedömningen är att dessa åtgärder varit mycket uppskattade. Enligt resultatet från den nationella undersökningen *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?* har brukarnöjdheten beträffande aktiviteterna på kommunens äldreboenden förbättrats markant sedan föregående mätning.

Fördjupad samverkan med kulturnämndens verksamheter

Vård- och omsorgsförvaltningen och kulturförvaltningen har under 2018 arbetat fram en struktur för en mer formaliserad samverkan mellan förvaltningarna. Syftet är att bidra till att verksamheternas gemensamma målgrupper erbjuds en bred och anpassad kulturell verksamhet. Utgångspunkten till initiativet är att säkra en kontinuitet i samarbetet mellan förvaltningarna för att öka invånarnas möjlighet att ta del av kulturutbudet i kommunen. Vård- och omsorgsförvaltningen ser att denna samverkan är av stor betydelse för målgrupperna då kultur både är en friskfaktor och en viktig del av livets alla skeden.

Festival för mogna

I slutet av maj arrangerades under två dagar *Festival för mogna* på Igelkottens grönområde. Festival för mogna arrangerades första gången 2012 och har blivit ett återkommande och uppskattat inslag under våren i Katrineholm. Festivalen riktar sig främst till äldre i kommunen och det är äldreomsorgens kulturombud tillsammans med frivillignätverket som anordnar festivalen.

Resultatmål/Uppdrag	Kommentar
● Fler invånare ska delta aktivt i kultur-, idrotts- och fritidslivet BIN, KULN, STN, SOCN, VON	Vård- och omsorgsförvaltningen och kulturförvaltningen har under 2018 arbetat fram en struktur för en mer formaliserad samverkan mellan förvaltningarna. Syftet är att bidra till att verksamheternas gemensamma målgrupper erbjuds en bred och anpassad kulturell verksamhet.
● Goda möjligheter till en innehållsrik och aktiv fritid i Katrineholms kommun BIN, KULN, STN, VON	Inom vård- och omsorgsförvaltningens verksamheter erbjuds brukarna goda möjligheter till en aktiv fritid. En inspirationskälla är bland annat den så kallade Fritidskatalogen, ett stöd som medarbetarna använder för att motivera brukaren att delta i olika aktiviteter.
● Kulturverksamheter som invånarna är nöjda med BIN, KULN, VON	Vård- och omsorgsförvaltningen arrangerar små och stora kulturaktiviteter som brukarna är nöjda med. Ett exempel på ett större arrangemang är <i>Festival för mogna</i> som arrangeras varje år.
● Förbättrade möjligheter att delta i sociala aktiviteter för brukare i äldreomsorgen KULN, STN, VON	Samtliga enheter inom särskilt boende äldre erbjuder sociala aktiviteter sju dagar i veckan (två på vardagar och en på helgen) och har en anslagstavla uppsatt där aktiviteterna annonseras i förväg. Brukarnöjdheten kring sociala aktiviteter har ökat under 2018.
● Jämställda kultur- och fritidsverksamheter BIN, KULN, STN, VON	Kultur- och fritidsverksamheterna inom vård- och omsorgsförvaltningen planeras utifrån brukarnas intresse och efterfrågan.
● Andelen invånare med goda levnadsvanor ska öka KS, BIN, KULN, STN, VIAN, VON	Vård- och omsorgsförvaltningen arbetar med ett hälsofrämjande förhållningssätt. Brukare motiveras utifrån sina individuella förutsättningar till goda kostvanor, utevistelse och fysisk aktivitet.

2.6 Hållbar miljö

Väsentliga händelser

Bra måltider och matlust är av stor betydelse för livskvaliteten. En åtgärd som vidtagits inom äldreomsorgen är att samtliga enheter inom särskilt boende infört sociala måltider. Här deltar personal i själva måltiden för att erbjuda det fysiska, psykiska och sociala stöd som individerna behöver. Arbets sättet har fungerat bättre på demensboende än vård- och omsorgsboende. Det beror delvis på att personaltätheten är högre på demensboendena.

Under 2018 har vård- och omsorgsförvaltningen tillsammans med service- och teknikförvaltningen också fortsatt att utveckla arbetet för att sprida måltiderna över dagen för de äldre som bor på särskilt boende. Verksamhetens bedömning är att detta arbete gett goda resultat. Rutiner för måltider och kost samt måltidschecklista har också utarbetats.

Vård- och omsorgsförvaltningen har även, tillsammans med service och teknikförvaltningen, återinfört arbetet med Sapere inom området funktionsstöd. Sapere handlar om att uppleva mat med alla sinnen och att träna sinnena. Införandet bidrar till att göra måltiderna till en positiv stund att se fram emot.

Resultatmål/Uppdrag	Kommentar
● Ökad andel miljöbilar i kommunens verksamheter KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB	Vård- och omsorgsförvaltningen har miljöbilar (biogas) så långt det är möjligt.
● Kommunens energiförbrukning ska minska KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB	Vård- och omsorgsförvaltningens verksamhet är till viss del förlagd i lokaler med äldre standard avseende isolering, vilket påverkar energiförbrukningen. Förvaltningen strävar dock efter att åtgärda sådant som är påverkbart, såsom att kontorslokaler hålls släckta efter kontorstid.
● Fortsatt utveckling av klimatsmarta och ekologiska måltider i kommunens måltidsverksamhet inom förskola, skola och äldreomsorg BIN, STN, VON	Maten som serveras i vård- och omsorgsförvaltningens verksamhet är producerad av service- och teknikförvaltningen. Service- och teknikförvaltningen driver arbetet med klimatsmart mat och kommunens strävan mot att 30 procent av maten ska vara från ekologiska livsmedel.
● Ökat gästfokus i kommunens måltidsverksamhet inom förskola, skola och äldreomsorg BIN, STN, VON	Brukarnöjdheten vad det gäller hur maten smakar och om måltiderna är en trevlig stund på dagen har ökat jämfört med 2017. Fler boenden erbjuder möjlighet att välja fler rätter. Vård- och omsorgsförvaltningen har måltidsombud som både kan motivera brukare att äta och hjälpa medarbetare att se när brukare behöver extra stöd i måltidssituationen. Samtliga enheter inom särskilt boende äldre har infört sociala måltider. Andelen brukare som har måltidssituationen beskriven i genomförandeplanen är dock fortfarande låg. Kvalitetsgranskning av genomförandeplanerna fortsätter under 2019.

2.7 Ekonomi och organisation

Väsentliga händelser

Det ekonomiska läget

Av denna årsredovisning framgår att förvaltningen är på väg att nå verksamhetsmålen i kommunplanen, vilket är en positiv utveckling. Ekonomiskt är dock verksamhetens resultat för 2018 i hög grad otillfredsställande, trots att den sammantagna volymutvecklingen inom förvaltningens verksamheter inte varit högre än förväntat. Ett tydligt fokus ligger nu på att dämpa kostnadsutvecklingen inom förvaltningens verksamheter för att nå en ekonomi i balans. Flera åtgärder har tagits fram under året och täta avstämningar genomförs mellan chefer och ekonomer.

Uppföljning av vård- och omsorgsförvaltningens organisation

Vård- och omsorgsförvaltningen har en ny organisation sedan våren 2017. En uppföljning av denna organisation har genomförts under hösten. Analysarbetet utifrån uppföljningen fortsätter under 2019, resultaten kommuniceras ut i organisationen och fokusområden att arbeta vidare med ska väljas ut.

Personlig assistans överfört till verksamhetsområdet Funktionsstöd

Från och med september 2018 tillhör personlig assistans verksamhetsområdet Funktionsstöd, från att tidigare legat under Stöd i ordinärt boende. Målet med förändringen är att bidra till en lärande organisation och att verksamheten bättre tar tillvara på kompetensen som återfinns inom verksamhetsområdet Funktionsstöd.

Förbättra arbetsmiljön

Rutinerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet har uppdaterats. Cheferna, arbetsplatsombud och skyddsombud har fått utbildning i arbetsmiljö.

Arbetsmiljön inom hemtjänsten belystes genom verksamhetsbesök under sommaren 2018. En rapport utifrån besöken är redovisad för kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden. Behov av åtgärder som framkom är bland annat genomgång av besöksplaner. Ett närvarande ledarskap lyftes också som en viktig del för att förbättra arbetsmiljön.

Handlingsplan utifrån medarbetarenkät är framtagen inom alla vård- och omsorgsförvaltningens verksamheter. Fokus ligger på att minska både sjukfrånvaron och sjuknärvaro, samt att utveckla kommunikation/delaktighet i beslut.

Principer för hyressättning LSS

En utredning pågår kring principerna för reglering av enskildas hyror när det gäller lägenheter inom gruppboende och serviceboende inom vård- och omsorgsförvaltningens LSS-verksamheter, då det framkommit att dessa inte följts upp under lång tid. Utredare har under uppdragets gång informerat handikapporganisationen FUB om vad som framkommit i utredningen, samt kommer att fortlöpande informera kommunledningsförvaltningen. I uppdraget ingår att ta fram övergripande förslag för vård- och omsorgsnämnden att ta ställning till gällande hur hanteringen av hyressättning ska ske i framtiden.

Tillsyn från Inspektionen för vård och omsorg

Under året har Inspektionen för vård- och omsorg (IVO) begärt att få yttranden med anledning av ej verkställt beslut avseende bostad med särskild service enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Inspektionen för vård- och omsorg övervägde att ansöka om utdömmande av särskild avgift hos förvaltningsrätten, enligt 28 a § LSS, som gäller ej verkställda beslut. Begäran har avsett fem enskilda ärenden.

Vård- och omsorgsförvaltningen har i sina svar angett att tillräckliga insatser har beviljats i avvaktan på verkställighet i de aktuella ärendena. Förvaltningen har även framfört att det funnits en relativt god planering i verksamheten för att beviljade insatser i form av bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 LSS ska kunna verkställas inom skäligen tid.

IVO:s bedömning var att vård- och omsorgsförvaltningen inte skall tilldömas vite, på ovanstående grunder.

Heltid som norm

Heltid som norm är nu infört inom alla verksamhetsområden, där alla medarbetare har en heltidsanställning i botten, från och med första halvåret 2018. Inom varje verksamhetsområde pågår processer för en resurseffektiv användning av alla medarbetares fulla arbetstid. Heltid som norm har medfört att vård- och omsorgsförvaltningen har ökat antalet årsarbetare som är tillsvidareanställda. Heltid som norm innebär även ett positivt inslag för jämställdhet och möjlighet för kompetensutveckling samt karriärvägar enligt CEMR:s artikel 27 om ekonomisk utveckling.

Uppföljning av handlingsplan för jämställdhet

Exempel på arbete enligt CEMR:s artikel 6 Bekämpa stereotyper

Fritidsenheten/barn och ungdomsenheten inom funktionsstödsområdet är i sin helhet HBTQ-certifierad (i andra verksamheter är merparten av personalen utbildad och viss enskild personal är diplomerad/certifierad). I enhetens handlingsplan ingår att informera och introducera nyanställda och vikarier i frågor som avser HBTQ och genus. Personalen diskuterar också med anhöriga i ämnet och reagerar direkt på nedsättande kommentarer. I verksamheten finns det inga genusspecifika toaletter eller foton på enbart killar eller på enbart tjejer. Verksamheten strävar efter att vara en öppen arbets- och fritidsmiljö för alla.

Resultatmål/Uppdrag	Kommentar
 Resultatet ska uppgå till minst en procent av skatteintäkterna KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON	Vård- och omsorgsförvaltningen har under 2018 ett stort underskott.
 Nettodriftskostnaderna ska inte öka snabbare än skatteintäkterna KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON	Vård- och omsorgsförvaltningen har haft en kraftig kostnadsutveckling de senaste två åren. Vidtagna åtgärder har för 2018 inte varit tillräckliga för att dämpa utvecklingen.
 Kommunens lokalresurser ska utvecklas för ökad funktionalitet, kostnadseffektivitet och kundnöjdhet KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB	Det pågår ett arbete inom förvaltningen för att anpassa lokalresurserna inför nuvarande och kommande behov.
 Kommunens tillgänglighet per telefon och e-post ska förbättras KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON	Vård- och omsorgsförvaltningen genomför regelbundet kontroller att e-posten läses i samtliga myndighetsbrevlådor. Om svar saknades har påminnelser skickats ut.
 Tydlig och effektiv kommunikation KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON	Vård- och omsorgsförvaltningens information på webbplatsen granskas och revideras regelbundet.
 Ökat medarbetarengagemang KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON	Mätningen av hållbart medarbetarengagemang (HME) i medarbetarenkäten 2017 visade att cirka 82 procent av medarbetarna tycker att arbetet är meningsfullt, utvecklas i arbetet och ser fram emot att gå till arbetet. Dessutom uppger 84 procent att de är stolta över sitt arbete.
 Tryggad personalförsörjning genom utvecklad rekrytering KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON	Flera chefer samt stödfunktioner har genomgått utbildning i kompetensbaserad rekrytering. Vård- och omsorgsförvaltningen arbetar aktivt för att bli en mer attraktiv arbetsgivare bland annat genom deltagande på studentevent och rekryteringsmässor för att locka nya medarbetare.
 Minskad sjukfrånvaro KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON	Sjukfrånvaron är fortsatt hög inom vård- och omsorgsförvaltningen och ett arbete pågår för att sänka sjuktalen. Vård- och omsorgsförvaltningen har fortsatt arbeta med att utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet under 2018. Förvaltningen har i dagläget 16 hälsoinspiratörer i verksamheterna som anordnar olika aktiviteter för medarbetarna.

3 Personalredovisning

3.1 Personalnyckeltal

	Mätdatum/ mätperiod	2018			2017		
		Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Attraktiv arbetsgivare							
Antal månadsanställda personer	30/11	1 214	1 038	176	1 167	1 011	156
andel tillsvidareanställda	30/11	95 %	95 %	91 %	96 %	96 %	92 %
andel visstidsanställda	30/11	5 %	5 %	9 %	4 %	4 %	8 %
Andel månadsanställda som arbetar heltid	30/11	62 %	59 %	81 %	57 %	54 %	73 %
Andel månadsanställda med heltidsanställning som har valt att arbeta deltid	30/11	32 %	35 %	13 %		-	-
Genomsnittlig sysselsättningsgrad, månadsanställda med deltidsanställning	30/11	77 %	78 %	74 %	77 %	78 %	75 %
Andel timanställda av totalt antal årsarbetare	1/12-30/11	14,4 %	11 %	3,4 %	14,7 %	13,4 %	21,5 %
Föräldradagar, andel föräldraledig tid av total årsarbetstid	1/12-30/11	4,1 %	3,8 %	0,2 %	3,4 %	3,8 %	1 %
Kompetensförsörjning							
Antal tillsvidareanställda som gått i pension	1/12-30/11	29	27	2	33	29	4
Antal tillsvidareanställda 61 år eller äldre	30/11	200	189	11	125	117	8
Antal tillsvidareanställda som slutat på egen begäran	1/12-30/11	73	63	9	80	65	15
Hälsa							
Total sjukfrånvaro	1/12-30/11	8,7 %	9,0 %	7,6 %	8,6 %	8,8 %	7,7 %
total sjukfrånvaro, anställda -29 år	1/12-30/11	7,3 %	7,6 %	6,3 %	6,3 %	6,9 %	4,5 %
total sjukfrånvaro, anställda 30-49 år	1/12-30/11	8,1 %	8,4 %	7,1 %	7,9 %	7,9 %	7,8 %
total sjukfrånvaro, anställda 50- år	1/12-30/11	10 %	10 %	9,9 %	10,3 %	10,3 %	10,7 %
Sjukfrånvaro månadsanställda	1/12-30/11	9,5 %			9,6 %		
varav sjukfrånvaro <15 dagar	1/12-30/11	3,4 %			2,9 %		
varav sjukfrånvaro 15-90 dagar	1/12-30/11	2,0 %			2,1 %		
varav sjukfrånvaro >90 dagar	1/12-30/11	4,1 %			4,6 %		
Antal pågående rehabärenden	30/11	136	117	19	126	108	18
Personalkostnader							
Antal årsarbetare totalt (omräknade heltider)	1/12-30/11	1 250,5	1 047,6	202,9	1 220,1	1 030	180,7
Total lönekostnad (tkr)	1/1-31/12	-575 642			-592 796		
Sjuklönekostnad som andel av total lönekostnad	1/1-31/12	2,7 %			2,5 %		
Kostnad övertid inkl mertid som andel av total lönekostnad	1/1-31/12	1,2 %			1,9 %		

Kommentar till personalnyckeltal

Inom vård- och omsorgsförvaltningen har antalet månadsanställda ökat. Andel månadsanställda som arbetar heltid har ökat mellan åren, vilket var ett tydligt mål vid införandet av "Heltid som norm". Alla tillsvidareanställda medarbetare har ett grundavtal med heltidsmått i sin anställning från och med 1 juli 2018. Den interna hemtjänsten har ökat grundbemanningen med att tillsvidareanställda medarbetare, där man tidigare bemannade med timvikarier. Denna satsning med ökad grundbemanning ska skapa en god kontinuitet för brukare och en bättre arbetsmiljö för medarbetarna.

Nystartad verksamhet för 2018 är en gruppboende och en serviceboende enligt LSS, Linnévägen 31 A och 31 B, även kallad Hästen. Dessa nya platser bidrar till en ökning av antalet årsarbetare inom verksamhetsområdet Funktionsstöd.

Antalet medarbetare som är över 61 år ökade med 60 procent mellan 2017 och 2018. Detta är en tydlig indikator för att kompetensförsörjningsfrågorna kommer att vara centrala under kommande år.

Sjukfrånvaron är nästan oförändrad mot föregående år, både vad avser total sjukfrånvaro och sjukfrånvaron för månadsanställda. Långtidssjukfrånvaron har sjunkit något, medan sjukfrånvaron hos timvikarier varit hög under året.

Att den totala lönekostnaden minskar mellan åren beror på den nedjustering av personalomkostnadspåslaget som gjordes inför 2018, från 50 procent till 39,2 procent.

Antalet registrerade rehabärenden med handlingsplan har ökat i systemet Adato, till följd av ökat stöd och vägledning av representanter från HR-avdelningen. Detta är positivt och ger en möjlighet att få en samlad bild och arbeta mer aktivt för att återfå medarbetare i arbete. Genomarbetade handlingsplaner har också ett preventivt värde då teman som framkommer kan användas för förbättrad arbetsmiljö.

Totalt har antalet årsarbetare ökat något under 2018. Redovisningen visar samtidigt att andelen timvikarier minskat något. Att fortsatt minska lönekostnaden för timvikarier är ett prioriterat fokusområde för 2019.

4 Ekonomisk redovisning

4.1 Ekonomiskt utfall enligt driftsredovisningen

Driftsredovisning, nettoresultat (tkr)			
	Utfall per 31/12 2018	Budget per 31/12 2018	Avvikelse
Förvaltningsgemensamt	-489	-6 318	5 830
Myndighet- och specialistfunktion	-203 949	-180 305	-23 644
Stöd ordinärt boende	-38 612	-26 849	-11 762
Särskilt boende äldre	-213 234	-212 908	-326
Funktionsstöd	-180 772	-189 071	8 289
Hälsa- och sjukvård	-57 785	-56 083	-1 702
Totalt	-694 840	-671 534	-23 306

Kommentar till driftredovisning

Vård- och omsorgsnämndens avvikelse mot budget för 2018 är -23 306 tkr. Avvikelsen är dock 1 194 tkr bättre än beräknad prognos på -24 500 tkr.

Största orsaken till underskottet avser framför allt personalkostnader inom intern hemtjänst och intern personlig assistans, köp av verksamhet avseende externa placeringar, extern personlig assistans och extern hemtjänst.

Sjukfrånvaron på timvikarier främst inom stöd i ordinärt boende samt inom särskilt boende äldre har varit mycket hög under sommarperioden. Detta har gjort att övertiden fortfarande ligger kvar på en hög nivå.

Vård- och omsorgsförvaltningen har stora utmaningar med att få en budget i balans, det handlar framförallt om personalkostnader. Förvaltningen arbetar med åtgärder för att minska underskottet och ha en budget i balans 2020. Varje månad gör förvaltningen månadsbokslut och följer kostnadsutvecklingen noga.

Förvaltningsgemensamt + 5 830 tkr

Överskottet beror på vård- och omsorgsnämndens tillfälliga ramförstärkning i kommunfullmäktiges budget om 10 000 tkr för 2018.

Myndighet- och specialistfunktion -23 644 tkr

Kostnaderna för externa placeringar och extern personlig assistans har under 2018 ökat. Jämfört med föregående år är avvikelsen 5 600 tkr och den totala avvikelsen mot budget är 13 000 tkr.

Den externa hemtjänsten utför fler hemtjänststimmar än vad som budgeterats, vilket medför ökade kostnader med totalt 11 300 tkr mot budget.

Stöd ordinärt boende -11 983 tkr

Intern hemtjänst visar ett underskott på 12 741 tkr. Underskottet fördelas mellan områdena enligt följande: Tätort 66 %, landsbygd 14 % och servicehus 20 %. Kringtid och lönekostnader är högre än vad timersättningen tillåter. Kringtid är tid för till exempel administration och arbetsplatsträffar. Timersättningen i förfrågningsunderlaget enligt lagen om valfrihet har under 2018 justerats, totalt tillfördes 8 700 tkr. Larm- och nattpatrullen visar ett positivt resultat med totalt 860 tkr.

Ekonomerna har under en längre tid följt upp hemtjänstens kostnad per timme och enhet, och därefter lämnat statistik för vidare analys till enhetschefer och verksamhetschef.

Organisationen har fortsatt varit föränderlig under 2018 och behöver stabiliseras för att kunna genomföra nödvändiga åtgärder för att förbättra effektiviteten och minska underskottet.

Särskilt boende äldre -365 tkr

Under 2018 har enheterna arbetat aktivt med schemaläggning och planering av resurspass vilket gett positivt resultat jämfört med föregående år.

Funktionsstöd +8 244 tkr

Under 2018 har grupp- och servicebostaden Hästen öppnats. Verksamheten startade senare, vilket bidrar till ett visst överskott. Enheterna har under året arbetat aktivt med planering och schemaläggning vilket gett gott resultat och också bidragit till överskottet. Resurscenter bidrar till resultatet med närmare 3 000 tkr.

Hälso- och sjukvård -1 702 tkr

Inhyrd personal inom hälso- och sjukvården har under sommaren 2018 medfört en ökad kostnad.

4.2 Ekonomiskt utfall enligt investeringsredovisningen

Investeringsredovisning, nettoresultat (tkr)			
	Utfall per 31/12 2018	Budget per 31/12 2018	Avvikelse
67007 - Ny teknik	406	400	-6
67008 - Person- taklyftar rullstolar	126	200	74
67009 - Sängar och madrasser	217	200	-17
67010 - Arbetsmiljöåtgärder	440	799	359
67011 - Specialutrustning	155	168	13
67012 - Möbler gemensamhetslokaler	758	500	-258
67014 - Arbetstekniska hjälpmedel	0	150	150
67026 - Digitalisering trygg hemgång	0	200	200
67027 - Utrustning hälso- och sjv	376	160	-216
67028 - Nyckelfri hemtjänst	1 740	1 787	47
67029 - Hästen Servicebostad	260	700	440
67030 - Hästen Gruppobostad	179	700	521
67031 - Hjälpmedel	0	350	350
67032 - Diskdesinfektor	0	80	80
Totalt	4 658	6 394	1 736

Kommentar till investeringsredovisning

Den största investeringen Nyckelfri hemtjänst avslutades under året. Av den totala positiva avvikelsen på 1 700 kr, avser närmare 900 tkr Hästens service- och gruppobostad där behovet var lägre än budgeterat.

5 Särskilda uppdrag

5.1 Uppdrag från Övergripande plan med budget

Uppdrag	Kommentar
✓ Ökad säkerhet och trygghet	<p>2019-01-30</p> <p>Vård- och omsorgsförvaltningen strävar efter att på olika sätt öka tryggheten för kommunens invånare. Detta sker bland annat genom att förvaltningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bedriver ett aktivt brandskyddsarbete • inför nyckelfria lås i hemtjänsten • arbetar för att förebygga hot och våld i verksamheten • följer upp funktionen och förbättrar hanteringen av trygghetslarm och rörelselarm • granskar utredningar och biståndsbeslut för att säkerställa rätts-säkerheten <p>Vård- och omsorgsförvaltningen har en plan för att arbeta med trygghet och säkerhet.</p>
✓ Verksamhetsutveckling genom digitalisering och e-tjänster	<p>2019-01-18</p> <p>Vård- och omsorgsförvaltningen utvecklar nya e-tjänster utifrån behov. E-tjänster används både för externa och interna processer.</p> <p>För att införa mer välfärdsteknik i verksamheten arbetar vård- och omsorgsförvaltningen med den beslutade strategin för välfärdsteknik.</p> <p>Under 2018 har ett system för att på ett bättre sätt hantera inkontinenshjälpmedel utifrån välfärdstekniska lösningar, Tena Identifi, införts på två särskilda boenden för äldre. All personal har fått utbildning och alla brukare erbjuds individuell utprovning av inkontinenshjälpmedel. Under 2019 kommer nytt trygghetslarm med individuellt utprovad teknik, som bland annat registrerar fall och öppning av dörrar, att börja provas ut på ett särskilt boende för äldre. Under 2018 har surfplattor, iPads, börjat användas inom verksamhetsområdet Stöd i ordinärt boende och Funktionsstöd, framför allt inom Personlig Assistans och i hemtjänstens larm- och nattpatrull. iPads har även börjat användas inom särskilt boende äldre, till exempel med appar speciellt framtagna för demensomsorg.</p>
✓ Minska sjukfrånvaron, delmål högst 6 procent sjukfrånvaro	<p>2019-01-18</p> <p>Den totala sjukfrånvaron sjunker sakta. Positivt är att långtidssjukfrånvaron minskar. Vård- och omsorgsförvaltningen arbetar aktivt med rehabiliteringsprocessen för att minska sjukfrånvaron på kort och lång sikt. Frånvaron bland timvikarier följs upp systematiskt via bemanningsenheten eftersom det finns en hög frånvaro inom denna grupp medarbetare. Ökat stöd från HR-avdelningen under året 2018 har bidragit till chefers ökade kompetens inom rehabiliteringsområdet, vilket syns i registrerade planer.</p>
✓ Plan för byggnation av ytterligare en gruppbostad	<p>2019-01-30</p> <p>Vård- och omsorgsnämnden har lämnat förslag till kommunstyrelsen kring byggandet av en gruppbostad. Målgruppen är personer med neuropsykiatrisk diagnos. I förslaget förespråkas att gruppboستaden skall inrymmas inom en tillgänglig fastighet eller del av fastighet som ägs av KFAB. Ärendet behandlades av kommunstyrelsen i januari 2019 och fortsatt samverkan i ärendet sker med KFAB.</p>

6 Bilaga: Uppföljning av indikatorer

6.1 Tillväxt, jobb och egen försörjning

Resultatmål/ Uppdrag	Indikatorer	Utfall	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
Ytterligare förbättrat företagsklimat KS, BMN, VON, KIAB	Företagarnas sammanfattande om-döme om kommunens service	NKI 69			2019-01-30 Utfallet avser 2017 och baseras på SKL:s servicemätning av kommunernas myndighetsutövning (Insikt). Medelvärde för samtliga kommuner som deltagit i undersökningen var NKI 71.
	Svenskt Näringslivs ranking av kommunerna	rank 88			2019-01-30 Utfallet avser Svenskt Näringslivs ranking av lokalt företagsklimat 2018.
	Kundnöjdhet avseende kommunens service och bemötande vid bygg-, trafik- och miljöärenden	5,4			2019-01-30 Resultatet avser januari till juni 2018. Kundnöjdheten mäts på en skala 1-6.
	Kundnöjdhet avseende lokaler som KIAB tillhandahåller	NKI 81			2017-09-14 Utfallet avser NKI enligt mätning 2016.
	Antal lokala livsmedelsleverantörer via kommunens interna omlastningscentral	8			2019-01-30 Utfall per december 2018.

6.2 Attraktiva boende- och livsmiljöer

Resultatmål/ Uppdrag	Indikatorer	Utfall	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
Ökat bostadsbyggande KS, BMN, VON, KFAB	Antal färdigställda lägenheter i nybyggda småhus	2			2019-01-30 Utfallet avser kvartal 1-3 2018.
	Antal färdigställda lägenheter i nybyggda flerbostadshus	74			2019-01-30 Utfallet avser kvartal 1-3 2018.
	Kommunens försäljning av tomter för småhus och flerbostadshus	20 st			
	Handläggningstid för bygglov	29 dagar			

Resultatmål/ Uppdrag	Indikatorer	Utfall	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
Till- och frångängligheten i kommunala lokaler ska öka <i>KS, BIN, BMN, STN, VIAN, VON, KFAB</i>	Redovisning av tillgänglighetsförbättrande åtgärder i kommunala lokaler				2018-02-01 Respektive verksamhet ansvarar för att löpande göra förbättringar i sina lokaler utifrån planen för att förbättra tillgängligheten i vård- och omsorgsförvaltningens lokaler. Vissa åtgärder har överlämnats till KFAB.
Fortsatt bra kommunikationer <i>KS, VON</i>	Invånarnas bedömning av kommunikationerna	61	62	60	2019-01-30 Utfallet avser 2018, betygsindex (av max 100) enligt SCB:s medborgarundersökning. Medelvärde samtliga 111 deltagande kommuner: 60.
	Antal resande med stadstrafiken (buss)	237 976			2018-09-17 Utfallet avser januari till och med juli 2018.
	Antal resande med landsbygdstrafiken (buss)	433 813			2018-09-17 Utfallet avser januari till och med juli 2018.
	Antal tågstopp i rusningstid vid Katrineholm Central (vardagar kl 06-09 samt 16-19 under normal säsong)	34			2019-01-30 Utfallet avser vecka 40 år 2018.

6.3 Utbildning

Resultatmål/ Uppdrag	Indikatorer	Utfall	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
Höjd utbildningsnivå i kommunen <i>BIN, KULN, VIAN, VON</i>	Andel kvinnor och män från Katrineholm i grundläggande vuxenutbildning som klarar målen	74%	79%	68%	
	Andel kvinnor och män från Katrineholm i gymnasial vuxenutbildning som klarar målen	62%	64%	59%	
	Andel kvinnor och män i Katrineholm med eftergymnasial utbildning	29%	36%	23%	
Den digitala delaktigheten ska öka i alla åldrar <i>KS, BIN, KULN, VIAN, VON</i>	Andel invånare som upplever sig vara digitalt delaktig när det gäller att nyttja e-tjänster inom kommun och landsting	73%	79%	68%	2019-01-18 Utfallet avser 2018, andel som svarat minst 5 på en skala 1-10 enligt tilläggsfråga i SCB:s medborgarundersökning.

Resultatmål/ Uppdrag	Indikatorer	Utfall	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
	Andel invånare som upplever sig vara digitalt delaktig när det gäller att utföra bankärenden	88%	90%	85%	2017-01-12 Utfallet avser 2016, andel som svarat minst 5 på en skala 1-10 enligt tillägsfråga i SCB:s medborgarundersökning.
	Andel invånare som upplever sig vara digitalt delaktig när det gäller att söka information	84%	85%	82%	2019-01-18 Utfallet avser 2018, andel som svarat minst 5 på en skala 1-10 enligt tillägsfråga i SCB:s medborgarundersökning.
	Andel invånare som upplever sig vara digitalt delaktig när det gäller att delta i samhällsdebatten	54%	55%	54%	2019-01-18 Utfallet avser 2018, andel som svarat minst 5 på en skala 1-10 enligt tillägsfråga i SCB:s medborgarundersökning.
	Andel invånare som upplever sig vara digitalt delaktig när det gäller att vara aktiv på sociala medier	62%	68%	56%	2019-01-18 Utfallet avser 2018, andel som svarat minst 5 på en skala 1-10 enligt tillägsfråga i SCB:s medborgarundersökning.
	Andel anställda i Katrineholms kommun som känner sig digitalt delaktiga och kan använda de digitala verktyg och system som behövs i arbetet	73%	74%	74%	2018-01-28 Utfallet avser medarbetarundersökningen 2017, andel av samtliga medarbetare i Katrineholms kommun som svarade att det stämmer ganska eller mycket bra.

6.4 Omsorg och trygghet

Resultatmål/ Uppdrag	Indikatorer	Utfall	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
Omsorgen för äldre och funktionsnedsatta ska byggas ut efter behov VON	Väntetid till särskilt boende inom äldreomsorgen	101 dagar	101 dagar	101 dagar	2019-01-30 Utfallet avser 2018 (det första halvåret). Riksgenomsnittet är 53 dagar. Väntetidens ökning beror på att det varit kö till demensplats eller plats på servicehus under 2018 och 2017. Däremot var det kort eller ingen väntetid till plats på vårdboende. Behovet av platser ökar eftersom befolkningen blir allt äldre.
Ökad trygghet för hemtjänstens brukare VON	Personalkontinuitet inom hemtjänsten – antal personer som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	16	16	15	2019-01-30 Utfallet avser 2018. Genomsnittet för riket är 15 personer. Även 2017 var medelvärdet för Katrineholm 16.

Resultatmål/ Uppdrag	Indikatorer	Utfall	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
	Andel brukare som svarar att det känns ganska/mycket tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten	84%	84%	83%	2019-01-30 Utfallet avser 2018. Genomsnittet för riket är 85 %. Utfallet för Katrineholm är tre procentenheter lägre än 2017.
Fortsatt utveckling av service och omvårdnad för hemtjänstens brukare VON	Andel brukare med hemtjänst som svarar att personalen oftast/alltid tar hänsyn till åsikter och önskemål	89%	89%	90%	2019-01-30 Utfallet avser 2018. Genomsnitt för riket är 86%. Utfallet för Katrineholm har stigit med en procentenhet sedan 2017.
	Andel brukare med hemtjänst som svarar att de oftast/alltid kan påverka vilka tider de får stöd	57%	54%	64%	2019-01-30 Utfallet avser 2018. Genomsnitt i riket 60 %. Utfallet i Katrineholm har sjunkit med fyra procentenheter sedan 2017.
	Andel brukare som svarar att personalen oftast/alltid brukar meddela i förväg om tillfälliga förändringar	66%	68%	63%	2019-01-30 Utfallet avser 2018. Genomsnittet för riket är 67 %. Det totala utfallet för Katrineholm är oförändrat jämfört med föregående år.
	Andel brukare som svarar att de sammantaget är ganska/mycket nöjda med den hemtjänst de har	90%	91%	88%	2019-01-30 Utfallet avser 2018. Riksgenomsnittet är 88 %. Utfallet 2017 var för Katrineholm 89%.
	Andel brukare som svarar att det vet vart de ska vända sig med synpunkter eller klagomål på hemtjänsten	61%	63%	56%	2019-01-30 Utfallet avser 2018. Genomsnittet för riket är 63 %. Utfallet för Katrineholm 2017 var 64%.
Fortsatt utveckling av vård och omsorg för äldre i särskilt boende VON	Andel brukare inom särskilt boende som svarar att personalen oftast/alltid tar hänsyn till åsikter och önskemål	83%	86%	73%	2019-01-16 Utfallet avser 2018. Utfallet 2016 var 82%, 2017 85%. Riksgenomsnittet för 2018 är 79%.
	Andel brukare inom särskilt boende som svarar att de oftast/alltid kan påverka vilka tider de får hjälp av personalen	69%	72%	61%	2019-01-16 Utfallet avser 2018. Riksgenomsnittet är 61%. Utfallet för Katrineholm 2016 var 68%, 2017 67%, alltså en liten ökning från föregående år.

Resultatmål/ Uppdrag	Indikatorer	Utfall	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
	Andel brukare som svarar att det känns ganska/mycket tryggt att bo på ett särskilt boende	92%	92%	93%	2019-01-16 Utfallet avser 2018. Genomsnitt i riket är 88%. Utfallet för 2016 i Katrineholm var 88%, 2017 91%, alltså en ökning med en procentenhet.
	Andel brukare som svarar att personalen oftast/alltid brukar meddela i förväg om tillfälliga förändringar	54%	56%	46%	2019-01-16 Utfallet avser 2018. Genomsnitt i riket är 49 %. Utfallet för 2016 i Katrineholm var 53 %, 2017 49%, vilket är en ökning med några procentenheter.
	Andel brukare som svarar att de sammantaget är ganska/mycket nöjda med sitt särskilda boende	88%	89%	84%	2019-01-16 Utfallet avser 2018. Resultatet har ökat 1 procentenhet sedan 2017 och har bättre resultat än genomsnittet i riket som är 81 %.
Minskad risk för undernäring för äldreomsorgens brukare STN, VON	Andel brukare i särskilt boende med risk för undernäring enligt bedömning i Senior Alert	58%	57%	42%	2019-01-30 Mätningen avser tiden januari-december 2018 och visar hur stor andel som riskerar undernäring av de personer som fått en riskbedömning. Under 2018 har situationen försämrats något i och med att andelen brukare med bedömd risk för undernäring ökat (2017: 55%). Könsuppdelad statistik är ej tillgängligt i Senior alert.
	Andel brukare i särskilt boende med bedömd risk för undernäring som har en planerad förebyggande åtgärd	86%	48%	56%	2019-01-30 Utfallet avser 2018. Procentsatsen anger hur stor andel av de personer som riskerar undernäring som har en planerad förebyggande åtgärd. Andelen personer som har en planerad åtgärd för att förebygga undernäring har ökat med 15 procentenheter sedan 2017 (71%). Könsuppdelad statistik är inte längre tillgängligt i Senior Alert
	Andel brukare i särskilt boende vars nattfasta är mindre än 11 timmar (med hänsyn taget till den enskildes önskemål)	44%	33%	54%	2019-01-31 Utfallet avser den nattfastemätning som gjordes hösten 2018. 44% av brukarna har vid mättillfället, en natt, en nattfasta kortare än 11 timmar. Det totala utfallet utgör ingen större förändring jämfört med vårens mätning, då resultatet blev 46%. Dock har utfallet för kvinnorna försämrats mellan mättillfällena.
Fortsatt utveckling av vård och omsorg för personer med funktionsnedsättning VON	Andel brukare inom omsorg till personer med funktionsnedsättning som upplever att de får bestämma om saker som är viktiga för dem själva i hemmet/daglig verksamhet/sysselsättning	74%			2019-01-21 Utfallet avser 2017, första året som kommunen genomförde SKL:s nationella brukarundersökning inom funktionsnedsättningsområdet. Tidigare har brukarundersökningar inom funktionshinderområdet gjorts ojämnt. Undersökningen kommer att genomföras igen 2019 och därefter varje år, möjligtvis uppdelat på olika verksamheter boende/daglig verksamheter.

Resultatmål/ Uppdrag	Indikatorer	Utfall	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
	Andel brukare inom omsorg till personer med funktionsnedsättning som upplever att personalen bryr sig om dem	88%			2019-01-30 Utfallet avser 2017, första året som kommunen genomförde SKL:s nationella brukarundersökning inom funktionsnedsättningsområdet. Tidigare har brukarundersökningar inom funktionshinderområdet gjorts ojämna år. Undersökningen kommer att genomföras igen 2019 och därefter varje år, möjligtvis uppdelat på olika verksamheter boende/daglig verksamheter. Genomsnittet i riket är 86 %.
	Andel brukare inom omsorg till personer med funktionsnedsättning som upplever att personalen pratar med dem så att de förstår vad personalen menar	78%			2019-01-21 Utfallet avser 2017, första året som kommunen genomförde SKL:s nationella brukarundersökning inom funktionsnedsättningsområdet. Tidigare har brukarundersökningar inom funktionshinderområdet gjorts ojämna år. Undersökningen kommer att genomföras igen 2019 och därefter varje år, möjligtvis uppdelat på olika verksamheter boende/daglig verksamheter.
Ökad trygghet och säkerhet för kommunens invånare <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, VSR</i>	Invånarnas bedömning av tryggheten i kommunen	60%	47%	76%	2018-09-17 Utfallet avser andel invånare som i polisens trygghetsundersökning 2018 svarat trygg på frågan: "Om du går ut ensam sent en kväll i området där du bor, känner du dig då trygg eller otrygg?". Utfallet har förbättrats något jämfört med undersökningen 2015, för både kvinnor och män.
	Andel av till kommunen inkommande uppdrag avseende klotter-sanering som slutförs inom 24 timmar	75%			
	Antal anmälda våldsbrott i kommunen (per 100 000 invånare)	1 523			2018-09-17 Utfallet avser 2017.
	Antal personer som skadas eller omkommer i olyckor som föranleder räddningsinsats	51			
	Andel olyckor där räddningstjänstens första enhet kommer fram inom målsatt tid	99%			

Resultatmål/ Uppdrag	Indikatorer	Utfall	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
	Antal personer som utbildats av räddningstjänsten kring olycksförebyggande och olycksavhjälpande åtgärder	6 532			
	Andel av de olyckor som föranlett räddningsinsats där en första skadebegränsande åtgärd gjorts av enskild	42%			

6.5 Kultur, idrott och fritid

Resultatmål/ Uppdrag	Indikatorer	Utfall	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
Fler invånare ska delta aktivt i kultur-, idrotts- och fritidslivet <i>BIN, KULN, STN, SOCN, VON</i>	Andel invånare som upplever sig vara delaktiga i kulturlivet i Katrineholm	47%	50%	45%	2019-01-18 Utfallet avser 2018, andel som svarat minst 5 på en skala 1-10 enligt tillägsfråga i SCB:s medborgarundersökning.
	Andel invånare som upplever sig delaktiga i idrottslivet i Katrineholm	45%	43%	48%	2019-01-18 Utfallet avser 2018, andel som svarat minst 5 på en skala 1-10 enligt tillägsfråga i SCB:s medborgarundersökning.
	Antal deltagare i Perrongens gruppverksamheter	280	140	112	
	Antal deltagare/besökare i kulturnämndens programverksamhet	4 619			
	Antal medlemmar i föreningar som sorterar under kulturnämnden				
	Antal deltagare/besökare i kulturföreningarnas program				
	Antal aktiva låntagare på Katrineholms bibliotek	8 106	4 375	3 307	

Resultatmål/ Uppdrag	Indikatorer	Utfall	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
Goda möjligheter till en innehållsrik och aktiv fritid i Katrineholms kommun <i>BIN, KULN, STN, VON</i>	Invånarnas bedömning av fritidsmöjligheterna i kommunen (parker, natur, idrott, kultur, föreningsliv, nöjen)	60	62	58	2019-01-18 Utfallet avser 2018, betygsindex (av max 100) enligt SCB:s medborgarundersökning. Medelvärde samtliga 111 deltagande kommuner: 61.
Kulturverksamheter som invånarna är nöjda med <i>BIN, KULN, VON</i>	Invånarnas bedömning av biblioteksverksamheten	7,5	7,6	7,5	2019-01-18 Utfallet avser 2018, betygsindex (av max 10) enligt SCB:s medborgarundersökning. Medelvärde samtliga 111 deltagande kommuner: 7,7.
	Invånarnas bedömning av utställnings- och konstverksamheter	6,9	7,1	6,7	2019-01-18 Utfallet avser 2018, betygsindex (av max 10) enligt SCB:s medborgarundersökning. Medelvärde samtliga 111 deltagande kommuner: 6,5.
	Invånarnas bedömning av teaterföreställningar och konserter	6,1	6,5	5,7	2019-01-18 Utfallet avser 2018, betygsindex (av max 10) enligt SCB:s medborgarundersökning. Medelvärde samtliga 111 deltagande kommuner: 5,7.
	Invånarnas bedömning av kulturutbudet för barn och unga	6	6,2	5,9	2019-01-18 Utfallet avser 2018, betygsindex (av max 10) enligt tillägsfråga i SCB:s medborgarundersökning.
	Andel unga och unga vuxna som är nöjda med den verksamhet som erbjuds inom kulturområdet	97%	97%	93%	
Förbättrade möjligheter att delta i sociala aktiviteter för brukare i äldreomsorgen <i>KULN, STN, VON</i>	Andel boendeplatser i särskilt boende som erbjuder minst två organiserade och gemensamma aktiviteter på vardagar	98%			2019-01-30 Utfallet avser 2018. Att värdet inte är 100% beror på att ett SoL-boende inom funktionsnedsättningsområdet också räknas in i statistiken, där förutsättningarna är annorlunda.
	Andel boendeplatser i särskilt boende som erbjuder minst en organiserad och gemensam aktivitet per dag under helgen	74%			2019-01-30 Utfallet avser 2018. Att värdet inte är 100% beror till stor del på att även statistik för serviceboendena redovisas, där förutsättningarna är annorlunda.
	Andel äldre som svarar att de är ganska/ mycket nöjda med de aktiviteter som erbjuds på sitt särskilda boende	81%	81%	81%	2019-01-16 Utfallet avser 2018. Utfallet har stigit med nio procentenheter sedan 2017, och är betydligt bättre än riksgenomsnittet, 64%.

Resultatmål/ Uppdrag	Indikatorer	Utfall	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
	Andel äldre i särskilt boende som inte besväras av ensamhet	40%	40%	41%	2019-01-16 Utfallet avser 2018 och är en ökning med tre procentenheter sedan 2017. Genomsnittet för riket är 35 %.
	Andel äldre i särskilt boende som svarar att de upplever att möjligheterna att komma utomhus är ganska/mycket bra	73%	75%	68%	2019-01-30 Utfallet avser 2018. Genomsnitt för riket är 57 %. Förbättring från 2017 (69%). Under de tre senaste åren har män generellt varit mer nöjda, men förhållandena för 2018 är omvända.
	Antal äldre som äter i de kommunala lunchrestaurangerna	118			
Jämställda kultur- och fritidsverksamheter <i>BIN, KULN, STN, VON</i>	Könsfördelning bland deltagare i det idrotts- och fritidsrelaterade föreningslivet inom service- och tekniknämndens verksamhetsområden	62%	38%	62%	
Andelen invånare med goda levnadsvanor ska öka <i>KS, BIN, KULN, STN, VIAN, VON</i>	Andel invånare som använder tobak	9%	9%	9%	2018-02-09 Utfallet avser 2017, andel som röker dagligen. Andelen dagligrökare har minskat jämfört med 2012. Sörmland: kvinnor 9%, män 9%, totalt 9%.
	Andel invånare med skadliga alkoholvanor	13%	11%	16%	2018-02-09 Utfallet avser 2017, andel riskbrukare av alkohol (AUDIT-C med gränserna 6 för män och 5 för kvinnor). Utfallet kan inte jämföras med undersökningen 2012. Sörmland: kvinnor 10%, män 14%, totalt 12%.
	Andel invånare med goda kostvanor	8%	10%	6%	2018-02-09 Utfallet avser 2017, andel som äter frukt och grönt minst 5 ggr/dag. Andelen har ökat något för kvinnor jämfört med 2012. Sörmland: kvinnor 8%, män 5%, totalt 6%.
	Andel invånare som är fysiskt aktiva	36%	38%	35%	2018-02-09 Utfallet avser 2017, andel som vardagsmotionerar minst 2½ timmar per vecka. Utfallet kan inte jämföras med undersökningen 2012. Sörmland: kvinnor 36%, män 34%, totalt 35%.

6.6 Hållbar miljö

Resultatmål/ Uppdrag	Indikatorer	Utfall	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
Ökad andel miljöbilar i kommunens verksamheter <i>KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB</i>	Andel miljöbilar av totalt antal bilar i kommun-koncernen	52%			2019-01-30 Utfallet avser andel miljöbilar i kommunkon-cernen 2018 enligt preliminära uppgifter från Miljöfordon Syd. Medelvärde alla kommuner: 35%.
Kommunens energiförbrukning ska minska <i>KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB</i>	Minskning av energianvändning i kommunens lägenhetsbestånd sedan 2008	16,5%			
	Minskning av energianvändning i kommunens verksamhetslokaler sedan 2008	13,9%			
Fortsatt utveckling av klimatsmarta och ekologiska måltider i kommunens måltidsverksamhet inom förskola, skola och äldreomsorg <i>BIN, STN, VON</i>	Matsvinn per portion i samband med lunchserveringarna, antal gram	47 g			
	Kostnaden för kommunens inköp av ekologiska livsmedel som andel av kommunens totala kostnad för inköp av livsmedel	31,5%			
	Kostnaden för kommunens inköp av närproducerade livsmedel som andel av kommunens totala kostnad för inköp av livsmedel	11%			
	Livsmedelsinköpsens klimatavtryck	1,92 Co2e			
Ökat gästfokus i kommunens måltidsverksamhet inom förskola, skola och äldreomsorg <i>BIN, STN, VON</i>	Andel barn som är nöjda med maten och måltidsmiljön	65%	63%	66%	
	Andel elever som har schemalagd lunch				

Resultatmål/ Uppdrag	Indikatorer	Utfall	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
	Andelen äldre som svarar att maten smakar ganska/mycket bra på sitt särskilda boende	82%	82%	79%	2019-01-30 Utfallet avser 2018, och är en ökning med fyra procentenheter sedan 2017. Riksgenomsnittet är 74%.
	Andelen äldre som svarar att måltiderna på sitt särskilda boende oftast/alltid är en trevlig stund på dagen	79%	79%	82%	2019-01-30 Utfallet avser 2018. Katrineholm ligger över riksgenomsnittet, 68%, och resultatet är en ökning med fem procentenheter sedan 2017. Spridningen mellan olika enheter är stor, högsta (100 %) och lägsta (64 %).
	Andelen äldre på särskilt boende med en aktuell genomförandeplan som innehåller information om den äldres önskemål och behov i samband med måltiderna	29%			2019-01-30 Utfallet avser 2018. Genomsnitt för riket är 82%. Resultatet för Katrineholm har ökat sedan 2017 (16%) men är fortfarande lågt jämfört med 2016 (45%).
	Andel äldre på särskilt boende som har möjlighet att välja mellan olika maträtter	45%			2019-01-30 Utfallet avser 2018, och innebär en förbättring både jämfört med 2017. Genomsnittet för riket är 48 %.

6.7 Ekonomi och organisation

Resultatmål/ Uppdrag	Indikatorer	Utfall	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
Resultatet ska uppgå till minst en procent av skatteintäkterna <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Resultat i förhållande till skatteintäkter och utjämning	0,2%			2019-01-30 Utfallet avser perioden januari-augusti 2018.
Nettodriftskostnaderna ska inte öka snabbare än skatteintäkterna <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Nettodriftskostnaderna ska inte öka snabbare än skatteintäkter och utjämning, måluppfyllelse	Nej			2019-01-30 Utfallet avser perioden januari-augusti 2018.

Resultatmål/ Uppdrag	Indikatorer	Utfall	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar
Kommunens lokalresurser ska utvecklas för ökad funktionalitet, kostnadseffektivitet och kundnöjdhet <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB</i>	Kundnöjdhet avseende KFAB:s verksamhetslokaler	NKI 65			2019-01-30 Utfallet avser NKI för kommunen som helhet enligt mätning 2018.
Kommunens tillgänglighet per telefon och e-post ska förbättras <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Andel invånare som får svar på en enkel e-postfråga inom två arbetsdagar	93%			2019-01-30 Utfallet avser 2018. Medelvärde KKiK: 86%. I Katrineholm var andelen som fick svar inom en arbetsdag 87%, medelvärde KKiK 80%.
	Andel invånare som får ett direkt svar på en enkel fråga när de tar kontakt med kommunen via telefon	59%			2019-01-30 Utfallet avser kommunen som helhet 2018. Medelvärde KKiK: 53%.
	Gott bemötande via telefon, andel av maxpoäng	92%			2019-01-30 Utfallet avser kommunen som helhet 2018. Medelvärde KKiK: 85%.
Tydlig och effektiv kommunikation <i>KS, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Andel av maxpoäng i SKL:s webbinformationsundersökning utifrån ett invånarperspektiv	81%			2018-01-29 Utfallet avser 2017, andel av maxpoäng i undersökningen. Medelvärde alla deltagande kommuner 79%.
	Andel av maxpoäng i SKL:s webbinformationsundersökning utifrån ett företagarperspektiv	79%			2018-01-29 Utfallet avser 2017, andel av maxpoäng i undersökningen. Medelvärde alla deltagande kommuner 82%.

Resultatmål/ Uppdrag	Indikatorer	Utfall	Utfall kvinnor	Utfall män	Kommentar															
Ökat medarbetarengagemang <i>KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Resultat i undersökningen kring hållbart medarbetarengagemang	80%	80%	79%	<p>2018-07-03 Utfallet avser kommunen som helhet 2017. Jämfört med undersökningen 2015 har resultatet förbättrats för alla tre delindex; ledarskap, motivation och styrning. Resultatet har förbättrats både för kvinnor och män.</p> <p>Vård- och omsorgsförvaltningens resultat för delindexen är:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Medarbetarenkät vård- och omsorgsförvaltningen</th> <th>2017</th> <th>2015</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Antal svaranden %</td> <td>62,9</td> <td>54,4</td> </tr> <tr> <td>HME - Motivation</td> <td>4,2</td> <td>4,1</td> </tr> <tr> <td>Ledarskap</td> <td>3,8</td> <td>3,9</td> </tr> <tr> <td>Styrning</td> <td>4</td> <td>4,1</td> </tr> </tbody> </table>	Medarbetarenkät vård- och omsorgsförvaltningen	2017	2015	Antal svaranden %	62,9	54,4	HME - Motivation	4,2	4,1	Ledarskap	3,8	3,9	Styrning	4	4,1
	Medarbetarenkät vård- och omsorgsförvaltningen	2017	2015																	
	Antal svaranden %	62,9	54,4																	
	HME - Motivation	4,2	4,1																	
	Ledarskap	3,8	3,9																	
Styrning	4	4,1																		
Andel påbörjade rekryteringar där tjänsten tillsätts					<p>2019-02-01 Indikatorn kan inte mätas på ett tillförlitligt sätt. Under 2018 har kommunen som helhet rekryterat totalt 414 personer, varav 288 kvinnor och 121 män.</p>															
Andel rekryteringar där tjänsten tillsätts med eftersökt kompetens enligt rekryteringskravprofilen					<p>2019-02-01 Indikatorn kan inte mätas på ett tillförlitligt sätt.</p>															
Andel anställda med heltid	78%	75%	88%	<p>2019-01-30 Utfallet visar andel månadsanställda som arbetade heltid per 30 november 2018 för kommunen som helhet. Andelen månadsanställda som har en heltidsanställning men som valt att arbeta deltid uppgick till totalt 16%, för kvinnor 19% och för män 6%.</p>																
Minskad sjukfrånvaro <i>KS, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON</i>	Andel sjukfrånvarotimmar av ordinarie arbetstid, totalt	7,6%	8%	6%	<p>2019-02-01 Utfallet avser sjukfrånvaro bland tillsvidareanställda i kommunen som helhet under perioden 2017-12-01 t.o.m. 2018-11-30. Jämfört med föregående år har sjukfrånvaron minskat för både kvinnor och män.</p>															
	Del av sjukfrånvaro som är längre än 59 dagar	43,9%	45,8%	33,9%	<p>2019-02-01 Utfallet avser andel av total sjukfrånvaro som avser långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer) bland anställda i kommunen som helhet under perioden 2017-12-01 t.o.m. 2018-11-30. Jämfört med föregående år har andelen minskat för både kvinnor och män.</p>															